

Document de retorn a la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de Producció Agrícola Sostenible de Catalunya.

S'ha portat a terme la consulta pública prèvia de la proposta normativa, d'acord amb el que estableix l'article 133.1 de la Llei estatal 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions públiques.

En data 22 de setembre de 2021, es va iniciar la consulta pública prèvia a través del Portal participa.gencat, que va estar oberta durant un període d'un mes, amb l'objectiu de disposar de les opinions de la ciutadania, en general, sobre la iniciativa normativa esmentada:

Propostes - Consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de Producció Agrícola Sostenible de Catalunya. - Participa gencat

Per a la realització de la consulta es va posar a disposició una avaluació preliminar sobre el problema detectat, els objectius perseguits i les possibles solucions alternatives. També es va publicar a la web del departament.

En aquest període es van fer un total de 22 aportacions, comentaris o respostes per part de la ciutadania per mitjà del Portal participa.gencat, així com per part de les persones representants del sector. La valoració i l'anàlisi del contingut de les aportacions es desenvoluparà a continuació:

1) Ramaderia Sostenible - Imprescindible incorporar-ho a la llei

Carles Rosell Rufat

04/10/2021 09:33

Creiem que caldria ampliar la llei també a la ramaderia ja que és una baula de la cadena agroalimentària imprescindible i susceptible de ser millorada en termes de sostenibilitat. Des dels diferents actors implicats i en especial el propi sector se n'és molt conscient i ja es treballa en aquesta línia. A més, des del DACC juntament amb l'IRTA s'està treballant en un projecte per desenvolupar tot un sistema agrari sostenible que engloba l'agricultura i la ramaderia.

RESPOSTA:

Des de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia s'està treballant conjuntament amb la Subdirecció General de Ramaderia en la definició de la part Ramadera.

2) Recerca, diversitat de sistemes agrícoles a CAT

Daniel Plaza-Bonilla

06/10/2021 12:40

Aquest és un repte molt interessant i realment necessari. Des de la perspectiva d'un investigador qui fa recerca amb explotacions comercials familiars, trobo a faltar el rol que hauria de prendre la recerca local en l'Avantprojecte: nodrir de dades objectives i quantitatives obtingudes en les condicions catalanes per a la presa de decisions. D'altra banda, caldria tenir en compte la complexitat dels sistemes agrícoles catalans (clima, sòl) i de les produccions, per a adaptar-hi les exigències.

RESPOSTA:

Efectivament la llei ha de preveure que:

- Les disposicions tècniques relacionades amb la PAS es basin en els coneixements científics i tècnics actuals i permetin l'actualització a mesura que es vagin generant.

- Al mateix temps, la llei ha de proveir els mecanismes per que es dediquin els recursos necessaris en la recerca d'aquells reptes claus per a la sostenibilitat de les explotacions agràries de Catalunya

3) Ús de metodologies estandarditzades i àmpliament acceptades per a l'avaluació de diferents càrregues ambientals

Joan Colón

22/10/2021 11:21

Quan es parla de certificacions és important seguir metodologies de càlcul àmpliament acceptades per facilitar la transparència i comunicació així com evitar mala praxis (ex. "greenwashing"). Per tant, per a la avaluació de les emissions de gasos, així com de certs impactes en aigua i sòl és important tenir en consideració (tot i que de forma exclusiva) metodologies tècniques com per exemple la ISO14040/44 i/o altres relacionades com són la Petjada Ambiental de Producte i/o Organització

RESPOSTA:

Efectivament, la llei preveu el desenvolupament d'una Norma Tècnica per a l'avaluació de la sostenibilitat. Aquesta Norma Tècnica haurà de basar-se en els coneixements científics i tècnics a l'abast. Al mateix temps, la certificació haurà d'estar basada en indicadors acceptats per a la comunitat científica. Els indicadors que s'estan desenvolupant per part de la Comissió Europea com a PEF hauran de ser una de les guies principals per a la selecció dels indicadors de sostenibilitat.

4) Definició clara del que és la sostenibilitat social

Joan Colón

22/10/2021 11:29

Existeix cert consens del que és la sostenibilitat ambiental i econòmica. En canvi, la sostenibilitat social i els impactes tant positius com negatius sobre les persones, comunitats i regions de la producció agrícola és un tema menys treballat. Per tant, a l'hora de definir una proposta de certificació amb sembla rellevant treballar en profunditat els indicadors i metodologies (clara, coherent i replicable) per a la avaluació de la sostenibilitat social.

RESPOSTA:

La llei preveu el desenvolupament d'una Norma Tècnica per l'avaluació de la sostenibilitat que inclourà les tres dimensions (ambiental, econòmica i social). Les provisions incloses en la Norma Tècnica de com avaluar la sostenibilitat social, al igual que l'ambiental i econòmica, hauran de sustentarse en el coneixement científic i tècnic existent per tal que l'avaluació sigui transparent, robusta, validable en diferents entorns i suposi un avançament en aquest aspecte per part de les explotacions agràries de Catalunya.

La norma tècnica que es proposa s'ha basat en el model SAFA (*Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems*) de la FAO, on a nivell internacional hi ha el consens del que s'entén per sostenibilitat ambiental, social i econòmica. La PAS integrarà indicadors i metodologies clares, coherents i replicables.

5) Empreses agràries millor que explotacions

FELIU

22/10/2021 11:33

En aquest avantprojecte de llei de Producció Agrícola Sostenible, es parla "d'explotacions" crec que s'escau millor parlar d'empreses agràries tant de producció agrícola com ramadera.

RESPOSTA:

Es valorarà la observació proposada.

6) Definició Producció Agrícola sostenible

FELIU

22/10/2021 11:36

S'ha de definir bé que s'entén per producció sostenible i evitar confusions com ja apunta la memòria, en aquest sentit en el Decret de la Producció Agroalimentària Ecològica diu: "La producció ecològica és un sistema general de gestió agrícola i producció d'aliments que combina les millors pràctiques en matèria de medi ambient i clima, un elevat nivell de biodiversitat, la conservació dels recursos naturals i l'aplicació de normes exigents sobre benestar animal i sobre producció que responen..."

RESPOSTA:

La definició de la producció agrícola sostenible serà clara i concisa, sense induir a confusions respecte a altres sistemes productius actuals, com la Producció Agrícola Ecològica, a més inclourà les dimensions econòmica i social de la sostenibilitat que la PAE actualment no contempla.

7) Incorporar a la PAE aspectes del PAS i evitar una doble certificació

FELIU

22/10/2021 11:41

El Departament responia a una pregunta del CCPAE, afirmant:

La PAS (Projecte de llei agricultura sostenible) pretén ser un model integrador, on l'agricultura ecològica hi pugui tenir cabuda, atès que hi ha aspectes de la PAS, com són l'energia, els residus,

l'adaptació al canvi climàtic i el bloc social i de preu just que no es desenvolupen en la producció ecològica i que, des de la PAS, poden complementar-la.

RESPOSTA:

En l'escrit que es presenta, no hi ha cap pregunta ni aportació.

En tot cas, d'acord amb el redactat que se'ns fa arribar, es ratifica que la PAS vol ser inclusiva, i pretén que aquelles explotacions certificades com a ecològiques puguin complementar la seva certificació amb la part que no es contempla en la PAE. Les explotacions ecològiques que vulguin acollir-se de forma voluntària a la PAS, podran sol·licitar-ne la certificació i prèvia comprovació del compliment, podran obtenir la doble certificació.

8) Incorporació ramaderia

FELIU

22/10/2021 11:44

Si només es vol regular la producció agrícola sostenible com queden les finques agroramaderes forestals que tanquen cycles i tenen una plantejament sistèmic orgànic?. La ramaderia intensiva és la que més impacte ambiental i efectes de canvi climàtic.

RESPOSTA:

Després de sotmetre la PAS a consulta pública, s'incorporarà la part ramadera a la Llei, elaborant el projecte de Llei de la Producció Agrícola Sostenible, en la qual es donarà empara a les explotacions agrícoles i ramaderes.

9) PAS substitueix a Producció Integrada

FELIU

22/10/2021 11:46

Segons es recull a la memòria:

L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat se centrarà en les necessitats de personal i de pressupost per al personal del Servei d'Ordenació Agrícola a través de la Unitat de Producció Integrada actual, que serà l'encarregada de la gestió, coordinació i supervisió de la nova Producció Agrícola Sostenible.

RESPOSTA:

La llei de la Producció Agrícola Sostenible vol impulsar i facilitar la transició de les explotacions agràries a sistemes més sostenibles que vol incloure a totes les explotacions de Catalunya que compleixin amb els requisits de la certificació. En aquest sentit, tant les explotacions que actualment fan Agricultura Ecològica com les que estan acollides a la Producció Integrada, com les convencionals, poden formar part del projecte.

Tot i que molts dels aspectes ambientals de la PAS poden coincidir amb els de la PI, la PAS no vol ser un model continuista de la PI, sinó que es planteja com un model trencador, que pretén integrar el màxim d'explotacions de Catalunya, que a dia d'avui poden estar sota sistemes de producció certificades o convencionals. És la primera certificació que es planteja a nivell d'explotació, fet que no s'havia plantejat fins ara, i mesurant la sostenibilitat des de la triple vessant: ambiental, econòmica i social.

La PAS ja inclourà els aspectes mediambientals de la norma tècnica de la PI que a dia d'avui són rellevants a nivell de sostenibilitat, els complementarà i afegirà tots els aspectes econòmics i socials.

Es preveu un període de coexistència entre PAS i PI que s'establirà en la Llei de la Producció Agrícola Sostenible.

10) Adreçar la consulta i convidar a participar

FELIU

22/10/2021 11:48

Una darrera consideració és que entre els Grups als que s'adreça la consulta i Persones o grups concrets que es preveu convidar de forma directa a participar, no es contempla la Sectorial de Cooperatives Consumidores Agroecològiques de Coopsconsum i com a persones consumidores organitzades crec que s'haurien de tenir en compte en aquest procés i altres que dugui a terme el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i el Govern de la Generalitat.

RESPOSTA:

S'accepta la proposta i es traslladarà, per tal que s'hi pugui incloure aquesta Sectorial.

11) Criteris certificació PAS

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 14:57

Cal clarificar millor els criteris per accedir a la certificació PAS (Producció Agrícola Sostenible), particularment pel que fa als aspectes econòmics. Aquests han de estar referenciats de manera que no suposin un incentiu a la gestió deficient.

RESPOSTA:

La Producció Agrícola Sostenible tindrà uns criteris clars i transparents que vetllaran per la sostenibilitat ambiental, social i econòmica, per tant fomentarem explotacions que gestionin de forma eficient tant la part mediambiental com la social i com l'econòmica.

12) Indicadors de sostenibilitat

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 14:59

Cal clarificar si cal complir la totalitat d'indicadors per a ser considerat "sostenible" o si hi hauran nivells o rangs.

En tot cas convindria que aquesta certificació constés de 3 subcertificacions:

- 1) Mediambientalment Sostenible
- 2) Econòmicament Sostenible
- 3) Socialment Sostenible, amb indicadors clars per a cada subcertificació. En el cas de la Mediambientalment Sostenible la Producció Ecològica l'hauria de tenir per defecte.

RESPOSTA:

La Llei de la PAS preveu el desenvolupament d'una Norma Tècnica per l'avaluació de la sostenibilitat de les explotacions agrícoles que inclou les tres dimensions de la sostenibilitat: ambiental, econòmica i social.

Hi haurà diferents nivells de sostenibilitat però sempre contemplant alhora les tres vessants.

13) Definició de sostenibilitat social

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:00

Manca una definició i uns paràmetres clars del que s'entén per "Sostenibilitat social". I en concret si això inclourà indicadors de despoblament, inclusió social, creació d'ocupació, relleu generacional.

Aquesta vessant del text requereix d'un major aprofundiment per a ser avaluada correctament.

RESPOSTA:

La llei preveu el desenvolupament d'una Norma Tècnica per l'avaluació de la sostenibilitat que inclourà les tres dimensions (ambiental, econòmica i social). Les provisions incloses en la Norma Tècnica de com avaluar la sostenibilitat social, al igual que l'ambiental i econòmica, hauran de sustentarse en el coneixement científic i tècnic existent per tal que l'avaluació sigui transparent, robusta, validable en diferents entorns i suposi un avançament en aquest aspecte per part de les explotacions agràries de Catalunya.

La Norma Tècnica que es proposa s'ha basat en el model SAFA (Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems) de la FAO on a nivell internacional hi ha el consens del que s'esten per sostenibilitat ambiental, social i econòmica. La PAS integrarà indicadors i metodologies clares, coherents i replicables.

14) Sostenibilitat ambiental i agricultura ecològica

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:02

La Sostenibilitat Ambiental en producció agroalimentària ja té un primer exponent que és la reglamentació d'Agricultura ecològica. Anar més enllà per obtenir aquesta nova certificació pot comportar que produccions ecològiques siguin considerades com a mediambientalment no sostenibles, fet que suposa tot un contrasentit. La certificació en Sostenibilitat Ambiental ha de ser equivalent.

RESPOSTA:

La Llei de la PAS preveu el desenvolupament d'una Norma Tècnica per l'avaluació de la sostenibilitat de les explotacions agràries que inclou les tres dimensions de la sostenibilitat: ambiental, econòmica i social. En el moment de desenvolupar la Norma Tècnica es tindran en compte totes aquelles regulacions en termes de sostenibilitat existents a Catalunya incloent la PAE.

Les pràctiques identificades dins el bloc ambiental de la PAS no són el 100% coincidents amb els aspectes que en l'actualitat es valoren des de l'agricultura ecològica, per tant no hi pot haver una assimilació directa, tot i que es preveu treballar per tal d'agilitzar els procediments de certificació de PAS pels operadors ecològics.

Es preveu aquest nou sistema pugui reforçar a les explotacions ecològiques certificades, atès que podran acreditar la certificació que són ecològiques i sostenibles des de la triple vessant

El model que es proposa pretén arribar al màxim nombre d'explotacions possibles per tal d'aconseguir que Catalunya camini cap a la sostenibilitat, acompanyant a les explotacions a fer la transició cap a models més agroecològics.

15) Promoció institucional als mitjans de comunicació

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:04

Tal i com es planteja l'avantprojecte, suposarà la desaparició de la producció integrada, sense que quedi gaire clar si l'increment de compromisos a canvi d'accés a ajuts servirà de gran cosa a banda d'incrementar els costos de producció. La Llei hauria d'incorporar l'obligatorietat per llei d'una promoció institucional permanent als mitjans titularitat de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

RESPOSTA:

La Llei de la Producció Agrícola Sostenible vol impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentàries sostenibles. Un dels instruments previstos es el desenvolupament d'una Norma Tècnica per a l'avaluació de la sostenibilitat de les explotacions agrícoles que pugui ser certificada. Aquesta certificació pot servir per a comunicar els esforços realitzats per les explotacions envers a la resta de components de la cadena així com al consumidor final. Al mateix temps, la mateixa llei preveu mesures de foment que podran incloure mecanismes de comunicació institucionals.

16) Assequibilitat dels aliments enfront a un increment del seu preu

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:09

És un contrasentit que s'afirmi que s'haurà de preservar l'assequibilitat dels aliments i generar major rendiment a la cadena alimentària. Això només seria possible amb una reducció dels costos i/o un increment de l'eficiència mitjançant tecnificació. Malauradament això implica més inversions, i pel cas de la producció ecològica, un major nombre de minves que n'incrementen els costos. No és realista transmetre a la societat que no ha d'haver un increment de preus derivat d'una major qualitat.

RESPOSTA:

La llei de la PAS vol impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentaris més sostenibles. Aquesta transició ha de conjugar el mantenir l'assequibilitat dels aliments amb el de la sostenibilitat econòmica de la cadena alimentària, en particular el del sector productor que es la baula més feble de tota la cadena. Els mecanismes per poder assolir aquests dos objectius poden ser variats i la Llei de la PAS en contempla alguns. El foment de la formació, l'assessorament i recerca en PAS ha de permetre guanyar en eficiència. La tecnificació i digitalització hauran de ser eines imprescindibles en aquest procés. Igualment, el suport econòmic de la societat en reduir els costos ocults i que aquests costos no els acabi suportant només una part de la cadena seran elements imprescindibles per poder assolir aquests objectius.

17) Aspectes de la Sostenibilitat social

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:10

No queda clar com podrà la nova certificació integrar aspectes com la reducció en el consum d'aigua o una major eficiència energètica. Aquests aspectes no s'haurien de barrejar amb la Sostenibilitat ambiental que el consumidor ja identifica amb la producció ecològica. D'incloure's a la llei s'haurien d'inserir en l'àmbit de la Sostenibilitat Social.

RESPOSTA:

La llei de la Producció Agrícola Sostenible vol impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentaris sostenibles. Un dels instruments previstos es el desenvolupament d'una Norma Tècnica per a l'avaluació de la sostenibilitat de les explotacions agràries que inclourà les vessants ambiental, econòmica i social.

Sense anticipar el resultat final de la Norma Tècnica, les revisions prèvies d'altres disposicions amb objectius semblants (entre elles, el model de la FAO, *Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems (SAFA)*), indiquen que els aspectes sobre el consum d'aigua i energia s'inclouen en l'apartat ambiental de la sostenibilitat.

18) Exportació i petjada de carboni

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:11

L'avantprojecte no indica si s'inclourà la petjada de carboni per a obtenir la nova certificació i com s'avaluaria aquest aspecte. Al respecte indicar que Catalunya es majoritàriament exportadora en el conjunt de llurs produccions i no tindria sentit generar un segell al que no es pogués acollir cap producte que hagi de ser exportat.

RESPOSTA:

La llei de la Producció Agrícola Sostenible vol impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentaris sostenibles. Un dels instruments previstos es el desenvolupament d'una Norma Tècnica per a l'avaluació de la sostenibilitat de les explotacions agrícoles que inclourà les vessants ambiental, econòmica i social. Sense anticipar el resultat final de la Norma Tècnica, la inclusió d'indicadors de petjada ambiental de producte com la petjada de carboni és molt probable que formin part de la Norma Tècnica. Igualment, sense anticipar el contingut final de la Norma Tècnica, està previst que aquesta sigui una eina per avaluar la sostenibilitat de l'explotació agrícola i dels seus productes a la sortida de l'explotació.

19) Estratègia europea de la Granja a la Taula

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:13

El document indica la necessitat de recollir les propostes del Pacte Verd Europeu i de la Estratègia de la Granja a la Taula. Com no pot ser d'altra manera els productors compliran amb la normativa vigent. Però ens hauríem d'esperar a que sigui vigent, i no només una proposta que no normativa que actualment està essent revisada a nivell del Parlament Europeu.

RESPOSTA:

La llei de la Producció Agrícola Sostenible vol impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentàries sostenibles. Aquests objectius estan totalment alineats amb els objectius del Pacte Verd i les estratègies que la conformen, en especial, l'estratègia de la Granja a la Taula i la de Biodiversitat.

20) Estudi de l'acollida dels consumidors

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:15

És necessari elaborar un estudi de mercat previ per veure quina seria la acollida a nivell de consumidors d'una certificació com la que ara es proposa. Partint de la base que ja n'hi ha moltes al mercat amb un resultat dispar (integrada, ecològica, global-gap, biodinàmica, ISO, circuit curt, Denominacions d'origen, etcètera). A fi i efecte de no crear major confusió als consumidors, i sense els resultats esperats.

RESPOSTA:

La motivació principal de la Llei de la PAS es impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentaris sostenibles. Efectivament la Llei de la PAS preveu el desenvolupament d'una Norma Tècnica per l'avaluació de la sostenibilitat que serà certificable. La forma en que s'utilitzarà aquest certificat resta encara per definir essent les possibilitats diverses: comunicació a la següent baula de la cadena, comunicació amb el consumidor, entre altres. En qualsevol cas, però, aquesta certificació no seria per substituir ni la PAE, GLOBAL-GAP, Biodinàmica, ISO, circuit curt, DO, etc). En totes elles, aquest segell serviria en tot cas per complementar aquestes altres certificacions o figures de qualitat.

21) La seva aplicació no comportarà major distribució

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:20

S'afirma que una major demanda d'aquest productes implicarà un major reconeixement de la distribució, que es traduirà en un impacte econòmic positiu a les explotacions. Aquesta presumpció és absolutament falsa. Les regles de mercat no operen d'aquesta manera al sector productor, motiu pel qual s'està modificant la llei de la cadena alimentària. El més probable és que si té èxit esdevingui un requisit per continuar al mercat. A banda es contradiu amb l'afirmació de l'assequibilitat dels aliments.

RESPOSTA:

Posar en valor els aliments produïts de forma sostenible, permet influir positivament en una major demanda d'aquests productes que provenen d'explotacions més sostenibles i, per tant, un reconeixement per part de la distribució.

A banda, el fet de plantejar aquest sistema de producció com un sistema certificat dona les garanties de realització de les pràctiques que es certifiquin, fet que és valorat per les indústries agroalimentàries i per la distribució, i també per part dels consumidors que estiguin conscienciats amb la sostenibilitat i el respecte pel medi ambient, fet que comporta un impacte econòmic positiu per a les explotacions que segueixin aquest sistema productiu.

22) Rigidesa de la figura normativa utilitzada

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

22/10/2021 15:23

Cal valorar la necessitat d'establir aquesta normativa per Llei i d'una forma tan complexa. Tenim precedents a Catalunya amb diferents certificacions "Q-de Qualitat", "producció integrada", "Global-Gap", etcètera, que no han requerit d'un procediment tan llarg, ni tan poc flexible com l'elaboració d'una llei que després costarà molt d'adaptar a l'evolució dels mercats.

RESPOSTA:

La redacció de la Llei d'Agricultura Sostenible dona resposta al mandat de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, de canvi climàtic que insta al govern a elaborar un projecte de llei de foment de l'agricultura i ramaderia sostenible. La motivació principal de llei de la PAS es la de impulsar i facilitar la transició a sistemes agroalimentàries sostenibles. Un dels mecanismes que preveu es el desenvolupament d'una Norma Tècnica per l'avaluació de la sostenibilitat el que permet establir un marc normatiu per a aquest desenvolupament.

Un aclariment respecte als exemples que s'han esmentat

- La certificació Q-de Qualitat i la certificació en producció integrada són protocols públics, ambdós són figures de qualitat, i estan regulats a la Llei 14/2003, de 13 de juny de qualitat agroalimentària, i, a més a més, la producció integrada és un sistema productiu certificat de qualitat que es troba regulat també a la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient i amb els decrets corresponents.
- La certificació en global gap no és una certificació pública, sinó que es tracta d'un protocol de bones pràctiques agrícoles privat, on el seu objectiu no té perquè estar alineat amb l'interès públic.

Elisenda Guillaumes i Culell

Directora General d'Agricultura i Ramaderia